

Піскун А.В.

аспірантка кафедри статистики

Одеського національного економічного університету

м. Одеса, Україна

АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЗАОЩАДЖЕНЬ В ІНВЕСТИЦІЇ

На найближче майбутнє ключовим пунктом реформування економіки України є удосконалення та активізація механізму трансформації заощаджень в інвестиції.

Деякі наковці для аналізу зв'язку заощаджень та інвестицій пропонують використовувати коефіцієнт трансформації, який показує, яка частина валових заощаджень трансформується у внутрішні інвестиції [1, с. 11-12; 2, с. 402]:

$$K = \frac{I}{S},$$

де K – коефіцієнт трансформації заощаджень в інвестиції;

S – заощадження національної економіки, млн. грн.;

I – внутрішні інвестиції, млн. грн.

При цьому можливі такі варіанти:

1) якщо $K < 1$, то валові заощадження перевищують внутрішні інвестиції, що свідчить про недостатній рівень залучення вільних коштів в інвестиційні проекти або фінансові установи;

2) якщо $K > 1$, то інвестиції є більшими за валові заощадження, що свідчить про залучення іноземних інвестицій;

3) якщо $K = 1$, то між валовими заощадженнями та внутрішніми інвестиціями встановилася рівновага, що являється оптимальною ситуацією для економіки.

Використовуючи офіційну статистичну інформацію, розрахуємо коефіцієнти трансформації валових заощаджень у валові капітальні інвестиції.

Таблиця 1

Динаміка валових заощаджень і капітальних інвестицій України [3]

Рік	Валові заощадження, млн. грн.	Валові капітальні інвестиції, млн. грн.	Коефіцієнт трансформації
2003	74330	51011	0,686
2004	109251	75714	0,693
2005	113362	93096	0,821
2006	126980	125254	0,986
2007	177217	188486	1,064
2008	197473	233081	1,180
2009	151746	151777	1,001
2010	197649	189061	0,957
2011	208406	259932	1,247
2012	198619	293692	1,479

Для наочності побудуємо графік валових показників за аналізований період.

Рис.1. Динаміка валових заощаджень і валових капітальних інвестицій України.

Як видно з графіка, процес формування валових заощаджень за аналізований період характеризувався постійним ростом. Виключенням є 2009 р., коли заощадження зменшилися на 45727 млн. грн. або на 23,2% по відношенню до кризового 2008 р. Це являється наслідком зниження ВВП України в 2008-2009 рр.

Аналогічна ситуація і з валовими капітальними інвестиціями. 2009 р. також став переломним, оскільки валові заощадження виступають безпосереднім джерелом інвестицій.

Проаналізуємо процес трансформації заощаджень в інвестиції для України за вказаний період.

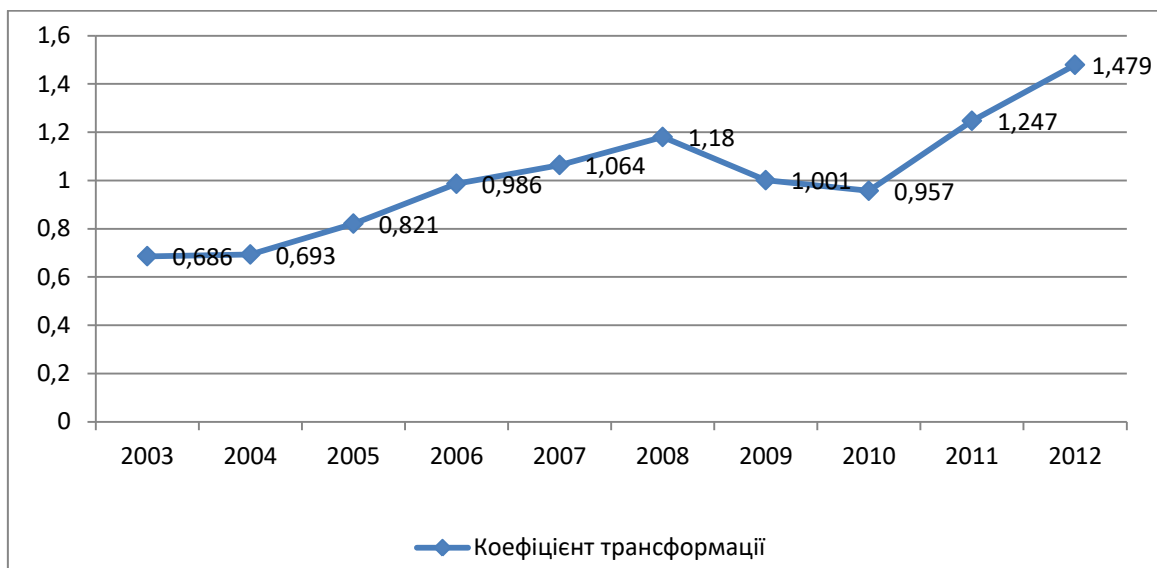

Рис.2. Коефіцієнт трансформації українських заощаджень в інвестиції

За аналізований період процес трансформації заощаджень в інвестиції можна розділити на декілька етапів:

1. Перший етап – це 2003-2006 рр., який характеризувався коефіцієнтом трансформації менше одиниці, що свідчить про небажання суб'єктів економіки вкладати свої заощадження у фінансові інструменти та

інститути. Це спричинено недовірою, особливо населення, до українських фінансового-кредитних установ, як державних, так і приватних.

2. Другий етап – це 2007-2012 рр., за виключенням 2009 р. Цей період відзначився перевищенням інвестицій над заощадженнями. Це свідчить про активізацію залучення іноземного капіталу в економіку України. Так саме у 2007 р. відбувся швидкий ріст іноземних інвестицій в основний капітал більше, ніж на 45% по відношенню до попереднього 2006 року [4, с.63].

3. Третій етап – це 2009 р., який характеризувався майже ідеальним співвідношенням «заощадження-інвестиції».

Таким чином, останніми роками українська економіка стає все більш залежною від іноземних інвесторів. При цьому власних внутрішніх заощаджень достатньо для задоволення інвестиційних потреб, але суб'єкти української економіки не бажають свої заощадження переводити в організовану форму та направляти на інвестиційні цілі. Для активізації процесу трансформації необхідно забезпечити захист фінансових вкладень як юридичних, так і фізичних осіб; зробити доступною всю інформацію щодо стану сучасного українського фінансового ринку; знизити податковий тягар і забезпечити спрощення підприємницької діяльності.

В результаті більшу частину своїх заощаджень населення буде вкладати в інвестиційні інструменти, отримувати відповідні доходи, які використовуватимуть на власні потреби. Це приведе до підвищення добробуту населення і їх купівельної спроможності. Підприємці ж вкладатимуть отримані доходи в модернізацію існуючих та купівлю нових основних засобів. Це приведе до зниження їх зносу, підвищення якості та конкурентоздатності вітчизняних товарів. Як результат – це підвищення валових доходів країни в цілому і її економічне процвітання. Економіка України поступово відмовлятиметься від іноземних капіталів і ставатиме фінансово незалежною країною.

ЛІТЕРАТУРА

1. Варламова Ю.А. Сбережения в условиях экономической динамики: автореф. дис. на соис. науч. степени канд. экон. наук: спец. 08.00.01 «Экономическая теория» / Ю.А. Варламова – Казань, 2010. – с.23.
2. Милашко О. Г. Статистичний аналіз динаміки макроекономічних пропорцій за даними таблиці «витрати-випуск» / О. Г. Милашко // Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. ун-т. – Одеса, 2009. – Вип. 35. – С. 401-406.
3. Статистичний щорічник України за 2012 рік / Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Піскун А.В. Аналіз покриття іноземних інвестицій в Україну заощадженнями населення / А.В. Піскун // Регіональна економіка та управління : науково-практичний журнал; Східноукраїнський інститут економіки та управління. – Донецьк, 2014. – Вип. 2, Частина II. – С. 61-64.